

Aan

De leden van de vaste kamercommissie JenV

memo

Position paper rondetafelgesprek TK MIT

Inleiding

Naar aanleiding van de uitnodiging door de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid aan mr T. Bosch, directeur opsporing FIOD, om deel te nemen aan het rondetafelgesprek inzake het MIT op 16 september 2021, heeft de FIOD, in samenspraak en afstemming met de Belastingdienst en de Douane¹, dit memo opgesteld.

Bouwfase

De bouwfase van het MIT is begonnen in september 2020. De wil en motivatie van de FIOD om te gaan werken aan de opbouw van de operatie en de organisatie van het MIT was en is groot. De FIOD maakt zich als specialist op het gebied van de fiscale en financiële opsporing immers sterk voor de bestrijding van de ondermijning in Nederland en onderschrijft de ambitie van het MIT. Met name de multidisciplinaire aanpak en interventies bieden nieuwe kansen en zijn voor de FIOD een belangrijke innovatieve factor van het MIT. De samenwerking tussen opsporing enerzijds en toezicht (Belastingdienst en Douane) anderzijds ziet de FIOD als complementair voor het MIT. Vanuit de gezamenlijke positie binnen het Ministerie van Financiën is de samenwerking tussen de FIOD, Belastingdienst en Douane ook van oudsher belangrijk voor de FIOD. De kennis, expertise en informatiepositie die er binnen de Belastingdienst, FIOD en Douane bestaat is van toegevoegde waarde voor de overige partners binnen het MIT. Juist de binnen het MIT voorgestane multidisciplinaire samenwerking zal de kracht van de beoogde interventies verhogen.

Werving

Onze medewerkers willen graag werken voor het MIT. De FIOD heeft in 2020 en 2021 voortvarend 44 medewerkers geworven en geselecteerd voor het MIT, zowel voor de operatie (2/3e intern en 1/3e extern), de opbouw, als de interne coördinatie binnen de FIOD. De inzet van deze medewerkers voor het MIT gaat niet ten koste van de eigen capaciteit van de FIOD, omdat de financiering plaatsvindt vanuit de structurele middelen in verband met het breed offensief tegen ondermijnende criminaliteit. Uiteindelijk zullen in 2023 78 fte namens de FIOD werken voor het MIT.

Informatiedeling

De participatie van de FIOD in het MIT omvat o.a. het bijdragen en meewerken aan een sterke informatiepositie van het MIT ten behoeve van de MIT-operatie. Het realiseren van een sterke informatiepositie voor het MIT heeft zowel een juridische kant als een feitelijk technische datawarehouse-kant. Zonder een juridische borging is feitelijke data- en informatiedeling- ten behoeve van de

¹ Hoofdstuk "Integrale aanpak toezicht en opsporing" is gezamenlijk door Belastingdienst, Douane en FIOD opgesteld.

grootschalige data-analyse, inzet van innovatieve methoden, ontwikkeling en gebruik van tooling- tussen de verschillende MIT-partners zeer gecompliceerd als gevolg bepalingen in o.a. AWR, WPG en AVG². De uitwisseling van data en informatie tussen opsporing en toezicht en v.v. zal snel geregeld moeten zijn - middels een convenant en artikel 20 WPG-besluiten- om de operationele multidisciplinaire slagkracht van het MIT in stelling te kunnen brengen.

Inzet bevoegdheden

Wat geldt voor de deling van data en informatie tussen de MIT-partners – en trouwens binnen ieder samenwerkingsverband- geldt onverkort voor de inzet van de bevoegdheden door de MIT-partners. Opsporings- en toezichtbevoegdheden worden straks binnen het MIT gezamenlijk ingezet voor het uitvoeren van de beoogde interventies.

Integrale aanpak toezicht en opsporing

Criminele samenwerkingsverbanden zijn niet alleen zichtbaar in de onderwereld, maar ook steeds nadrukkelijker in de bovenwereld. Hierbij wordt nadrukkelijk gebruik gemaakt van allerlei rechtsvormen ter verhulling van geldstromen. Juist op dit koppelvlak en op de financiële verhullingsstructuren ligt de unieke informatiepositie, kennis en expertise van de Belastingdienst bij de bestrijding van georganiseerde criminaliteit. De Belastingdienst heeft vanwege de eigen unieke taakstelling vergaande bevoegdheden tot zijn beschikking bij de uitoefening van zijn toezichtstaak.

Als poortwachter aan de EU-buitengrens heeft de Douane een bijzondere informatiepositie, kennis van logistieke processen, ervaring met (illegale) handelsstromen en contacten met het bedrijfsleven. De Douane heeft uitgebreide bevoegdheden voor toezicht op goederen, bagage en voertuigen die slagvaardige interventies aan de buitengrens –het daadwerkelijk stoppen van goederen bij in-uit en doorvoer- en onderkennen van (fysieke) geldstromen mogelijk maken. Binnenlands toezicht op de afdracht van accijnzen betekent daarnaast kennis van en zicht op illegale activiteiten ten aanzien van accijnsgoederen en accijnsfraude.

Slechts vanuit de gezamenlijkheid van MIT-partners -waarbij we gebruik maken van o.a. elkaars expertise, intelligence-positie, kennis, ervaring en waar bevoegdheden van participerende partijen daar worden ingezet waar zij maximaal effect sorteren- kunnen we zicht krijgen op de “business modellen” en fenomenen van de criminele netwerken, zodat het MIT en de moederorganisaties in staat zijn om betekenisvolle (effectieve) interventies te verrichten. Om dit te bereiken is het van belang dat naast strafrecht juist ook de mogelijkheden van het fiscale, niet-fiscale (zgn VGEM-taken Douane), civiele, tucht- en bestuursrecht optimaal benut worden. Daarvoor zijn alle zes de MIT-partners even belangrijk én nodig om hun bijdrage te leveren aan de interventies, werkend onder hetzelfde dak van het “MIT-huis”.

Tot slot

De FIOD is van mening dat het van belang is dat het MIT zo spoedig mogelijk - binnen de huidige wettelijke kaders- operationeel aan de slag gaat om voor de samenleving betekenisvolle interventies te realiseren. Het regelen van de informatiedeling en inzet van bevoegdheden kan voorts de operationele en multidisciplinaire slagkracht van het MIT versnellen en versterken.

² AWR: Algemene wet inzake rijksbelastingen

WPG: Wet politiegegevens

AVG: Algemene verordening gegevens bescherming